

GLOSSARI

En aquest glossari s'han emprat les abreviacions següents:

↗	vegeu la definició del terme en cursiva precedent
abrev.	abreviatura
adj.	adjectiu
adv.	adverbi
cf.	confronteu-ho [amb]
f.	[substantiu] femení
loc. adj.	locució adjectiva
m.	[substantiu] masculí
m. pl.	[substantiu] masculí plural
n.	[substantiu] neutre
p. ex.	per exemple
OBS.	[terme] obsolet
pl.	plural
sing.	singular
v.	vegeu
v. t.	vegeu també

aberració (abrev., **ab.**) *f.* Terme que, emprat en conjunció amb un nom nou a la publicació original, demostra inequívocament que els organismes als quals fa referència constitueixen una *entitat infrasubspecífica* ↗ i, per tant, que el nom no és disponible (article 45.6.2).

abreviatura *f.* Forma escurçada d'un mot o d'una expressió. En les obres zoològiques, els noms del nivell gènere es redueixen sovint a una o dues lletres, que sempre han d'anar seguides d'un punt; aquestes abreviatures no s'haurien d'emprar la primera vegada que s'esmenti el nom. Aquesta regla també s'aplica a les abreviatures dels noms específics esmentats en els trinomis de subespècie.

acte nomenclatural *m.* Acte publicat que afecta la *situació nomenclatural* ↗ d'un nom científic o tipificació d'un tàxon nominal.

acte nomenclatural anònim *m.* Acte nomenclatural l'autor del qual no pot ser determinat en l'obra en què és publicat (article 50.1).

acte nomenclatural disponible *m.* Acte nomenclatural publicat en una obra disponible.

acte [nomenclatural] exclòs *m.* Acte nomenclatural que ha de ser ignorat des del punt de vista de la nomenclatura zoològica, sigui **a)** d'acord amb les disposicions del Codi; o bé **b)** a causa d'una negació (articles 8.2, 8.3).

acte nomenclatural invàlid *m.* V. *acte nomenclatural no vàlid*.

- acte nomenclatural no disponible** *m.* Acte nomenclatural publicat en una obra no disponible.
- acte nomenclatural no vàlid** *m.* Acte nomenclatural que no satisfà les disposicions del Codi.
- acte nomenclatural vàlid** *m.* Acte nomenclatural que satisfà les disposicions del Codi. És el primer acte nomenclatural disponible relacionat amb un nom o tàxon nominal concret que no contravé cap disposició del Codi.
- actual** *adj.* No extingit.
- adoptar** *v. tr.* Emprar un nom no disponible com a nom vàlid d'un tàxon, de manera que quedi establert com un nom nou amb el seu propi autor i la seva pròpia data (articles 11.6, 45.5.1, 45.6.4.1).
- agregat** *m.* Grup **1**) d'espècies, que no sigui un subgènere, dins d'un gènere; o bé **2**) d'espècies dins d'un subgènere; o bé **3**) de subespècies dins d'una espècie. Un agregat es pot designar amb un nom del nivell espècie intercalat entre parèntesis (article 6.2).
- al·lotip** [o **al·lotípus**] *m.* Terme, no regulat pel Codi, que designa un exemplar típic del sexe oposat al de l'holotip (recomanació 72A).
- al·lotípic** | **al·lotípica** *adj.* Pertanyent o relatiu a l'al·lotip.
- anagrama** *m.* Nom format per la transposició de les lletres d'un mot o d'un grup de mots.
- animal** *m.* D'acord amb el Codi, el terme *animal* inclou els metazous i els tàxons dels protists en tant que són o han estat tractats com a animals des del punt de vista de la nomenclatura.
- animal domesticat** *m.* Animal que es distingeix dels seus ancestres salvatges per caràcters que són el resultat d'una selecció artificial, deliberada o no (p. ex., *Canis familiaris*, *Felis catus*, *Bos taurus*).
- anònim** | **anònima** *adj.* Que no té nom d'autor. V. t. *acte nomenclatural anònim*, *autor anònim*, *obra anònima*.
- aplicació errònia** *f.* Utilització, deliberada o no, d'un nom en un sentit que no és correcte d'acord amb les disposicions del Codi (p. ex., en contradicció amb el tipus portador de nom d'aquest tàxon).
- apocopar** *v. tr.* Ometre deliberadament una o més lletres al final d'un mot o d'una arrel (com preveu l'article 29.3.1.1).
- aprovació [d'una part]** *f.* Acceptació, feta per la Comissió tal com especifica l'article 79, d'una part de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*.
- arrel [d'un nom]** *f.* **1.** D'acord amb el Codi, nom o part del nom del gènere tipus a la qual s'afegeix un sufix del nivell família (article 29). **2.** D'acord amb el Codi, part d'un nom a la qual s'afegeix una *desinència de genitiu* per a formar un nom del nivell espècie consistent en un substantiu en cas genitiu (article 31.1.2).
- article** *m.* Disposició obligatòria del Codi.

- auctororum** (abrev., *auct.* o *auctt.*) *m. pl.* [terme llatí que significa ‘dels autors’] Indica que un nom s’empra en el sentit d’un cert nombre d’autors posteriors i no en el sentit —diferent— establert per l’autor original.
- autor** *m.* | **autora** *f.* Persona (o, eventualment, persones) a la qual s’atribueix una obra, un nom científic o un acte nomenclatural (articles 50, 51). V. t. *autor anònim*. D’acord amb el Codi, si una obra és atribuïda a un redactor, a un directiu (p. ex., a un secretari) o a un organisme (p. ex., a un comitè o una comissió), tan sols aquesta persona (o persones) responsable de l’obra, nom o acte n’és considerada l’autor (article 50).
- autor anònim** *m.* | **autora anònima** *f.* Autor la identitat del qual no pot ser determinada a partir tan sols de l’obra corresponent.
- autoria** *f.* **1.** Condició d’autor. **2.** Identitat de l’autor. V. t. *autor*.
- bibliogràfic** | **bibliogràfica** *adj.* Pertanyent o relatiu a la bibliografia. V. t. *referència bibliogràfica*.
- binomi** [o **nom binomial**] *m.* Combinació d’un nom genèric i un nom específic que, conjuntament, constitueixen el nom científic d’una espècie (article 5.1). Els noms intercalats (article 6) no compten com a components d’un binomi.
- binomen** (*pl.*, *binomina*) *n.* [terme llatí que significa ‘nom doble’] Binomi.
- binomial** *adj.* Pertanyent o relatiu al binomi. V. t. *nom binomial*, *nomenclatura binomial*.
- The Bulletin of Zoological Nomenclature** *m.* Revista oficial de la Comissió Internacional de Nomenclatura Zoològica.
- canvi obligatori** *m.* **1.** Canvi de grafia en el sufix d’un nom del nivell família requerit per l’article 34.1. **2.** Canvi de grafia en la terminació d’un nom específic o subespecífic requerit per l’article 34.2.
- capítol** *m.* Divisió principal del Codi.
- caràcter** *m.* Element descriptiu dels organismes que s’empra per a reconèixer, diferenciar o classificar tàxons.
- cas**¹ *m.* Problema nomenclatural sotmès a la Comissió per a una decisió. V. t. *decisió [de la Comissió]*, *declaració*, *directiva*, *opinió*.
- cas**² *m.* Categoria gramatical de substantius i adjectius relacionada amb la funció sintàctica dins l’oració. Els casos nominatiu i el genitiu són emprats en la nomenclatura zoològica. V. t. *desinència de genitiu*, *terminació de gènere gramatical*.
- casta** *f.* En els insectes socials, grup d’individus pertanyents a una espècie o subespècie concreta que difereixen, en forma i sovint per la funció, d’altres grups d’individus de la mateixa espècie o subespècie (p. ex., en les abelles: les obreres, els abellots i les reines).
- categoria** *f.* Nivell, amb finalitat nomenclatural, d’un tàxon en una jerarquia taxonòmica (p. ex., totes les famílies pertanyen, des del punt de vista de la nomenclatura, a la mateixa categoria, que es troba entre superfamília

i subfamília). Les categories del grup família, del grup gènere i del grup espècie en les quals es poden establir tàxons nominals es tracten als articles 10.3, 10.4, 35.1, 42.1 i 45.1.

científic | **científica** *adj.* Pertanyent o relatiu a la ciència o a les ciències. V. t. *nom científic*.

Codi *m.* **1.** Nom abreujat del *Codi Internacional de Nomenclatura Zoològica*. **2.** Referència a aquest i a altres codis internacionals de nomenclatura taxonòmica (p. ex., els que regulen els noms científics emprats en bacteriologia i en botànica).

col·lecció *f.* Conjunt d'exemplars reunits i conservats amb la finalitat d'estudiar-los o exhibir-los.

col·lectiu | **collectiva** *adj.* Que fa referència a una col·lecció o a un agregat d'entitats. V. t. *grup col·lectiu*.

combinació *f.* Associació **1)** d'un nom genèric i un nom específic per a formar el nom d'una espècie; o bé **2)** d'un nom genèric amb un nom específic i un nom subespecífic per a formar el nom d'una subespècie.

combinació arbitrària de lletres *f.* Nom científic que no es basa en cap mot existent en alguna llengua.

combinació nova *f.* Primera combinació d'un nom genèric i un nom del nivell espècie establerts prèviament.

Comissió *f.* Nom abreujat de la *Comissió Internacional de Nomenclatura Zoològica* (article 77.1).

compost¹ *m.* Mot format per la unió de dos o més components bàsics que no són prefixos ni sufixos (article 32.5.2.4).

compost² | **composta** *adj.* Constituit per diversos elements lingüístics. V. t. *compost*¹, *nom compost*.

concepte hipotètic *m.* Concepte taxonòmic que, en el moment de ser publicat, no es basa en cap animal, passat o present, la existència del qual sigui coneguda a la natura, sinó tan sols existeix en la ment de l'autor, tant si és una predicció com si no ho és (article 1.3.1).

concordança gramatical *f.* Aplicació de les regles gramaticals llatines per a la concordança quant al gènere dels noms del nivell espècie adjectius o participis, llatins o llatinitzats, amb el nom de gènere amb què és combinat —originalment o subsegüentment.

condicional *adj.* Que només és vàlid o realitzable sota certes condicions. V. t. *proposta condicional*.

conservar *v. tr.* Anul·lar o modificar qualsevol disposició del Codi de manera que, per exemple, **1)** es mantingui o es permeti l'ús d'un nom com a vàlid en eliminar els obstacles que impedeixen aquest ús; o bé **2)** es mantingui l'ús d'un nom en un sentit taxonòmic que, altrament, seria incorrecte; o bé **3)** es consideri que una obra és publicada o ha estat disponible malgrat que no se satisfacin els criteris ordinaris. En cada

- cas, la conservació és determinada per una decisió de la Comissió en ús dels seus plens poders.
- conservat | conservada** *adj.* Efecte de conservar. V. t. *nom conservat, obra conservada.*
- considerar** *v. tr.* Estimar o decidir que alguna cosa està d'acord o no amb els fets.
- Constitució** *f.* Nom abreujat de la *Constitució de la Comissió Internacional de Nomenclatura Zoològica.*
- Coordinació, Principi de** *m.* V. *Principi de Coordinació.*
- còpia preliminar** *f.* Obra publicada separatament, amb la seva pròpia data de publicació especificada (data impresa), abans d'aparèixer com a part d'una obra col·lectiva o acumulativa. La còpia preliminar pot ser publicada amb finalitats de nomenclatura zoològica. V. t. *separata.*
- correcció oficial** *f.* Correcció, emesa per la Comissió, d'un error o omisió en una *opinió* publicada prèviament (article 80.4). V. t. *directriu.*
- corrigendum** (*pl. corrigenda*) *m.* [terme llatí que significa 'correcció'] Nota publicada expressament per l'autor, el redactor o l'editor d'una obra per a remarcar-ne errates o omissions, juntament amb llurs correccions.
- cotip** [o **cotipus**] *m.* OBS. Terme no reconegut pel Codi, emprat antigament com a sintip o paratip, però que no s'hauria d'emprar actualment en la nomenclatura zoològica (recomanació 73E).
- cotípic | cotípica** *adj.* Pertanyent o relatiu al cotip.
- data de publicació** *f.* La data de publicació d'una obra (i de qualsevol nom o acte nomenclatural que contingui) és la data en què els exemplars de l'obra poden ser adquirits o obtinguts gratuïtament. Si la data real és desconeguda, la data que s'ha d'adoptar és regulada per les disposicions de l'article 21, apartats 2 a 7.
- decisió** *f.* Acte de la Comissió publicat en forma d'*opinió* (article 80.2), de *declaració* (article 80.1) o de *directriu*.
- declaració** *f.* Esmena provisional del Codi publicada per la Comissió (articles 78.3.2, 80.1).
- definició** *f.* Exposició escrita que estableix el conjunt de caràcters particulars d'un tàxon (articles 12, 13). V. t. *diagnosi.*
- descripció** *f.* Exposició escrita dels caràcters taxonòmics d'un exemplar o d'un tàxon (articles 12, 13).
- descripció original** *f.* Descripció d'un *tàxon nominal* quan és establert.
- designar** *v. tr.* Fixar, mitjançant la declaració expressa d'un autor o de la Comissió, el tipus portador de nom d'un gènere, un subgènere, una espècie o una subespècie nominals, establerts prèviament o la primera vegada.
- designació** *f.* 1. Acte nomenclatural d'un autor o de la Comissió mitjançant el qual és designat un tipus portador de nom. V. t. *designar.*

- designació original** *f.* Designació del tipus portador de nom d'un tàxon nominal quan és establert (articles 68.1, 73.1.1).
- designació subsegüent** *f.* Designació del tipus portador de nom d'un tàxon nominal publicada després d'haver estat fixat el tàxon nominal (articles 69.1, 74, 75).
- desinència de genitiu** *f.* **1.** Lletres finals d'un nom del nivell espècie que denoten el cas genitiu del nom d'una o més persones, d'un lloc, d'un patró o d'una altra entitat associat al tàxon; hi concorda gramaticalment en gènere i nombre (p. ex., *-i* per a un home, *-ae* per a una dona, *-orum* per a més d'un home o bé per a homes i dones conjuntament, *-arum* per a més d'una dona; article 31.1.2). **2.** Lletres finals d'un nom de gènere llatí o grec en genitiu que són suprimides per a formar-ne l'arrel (article 29.3) abans d'afegir un sufix del nivell família. V. t. *arrel [d'un nom]*.
- diacrític**¹ *m.* Signe diacrític.
- diacrític**² | **diacrítica** *adj.* Que serveix per a caracteritzar, per a distingir.
- diagnosi** *f.* Exposició escrita que detalla els caràcters d'un tàxon que el distingeixen d'altres tàxons amb els quals es podria confondre.
- diferenciar** *v. tr.* Distingir una entitat (p. ex., un tàxon) d'altres (article 13). V. t. *definició*.
- directriu** *f.* OBS. En edicions prèvies del Codi, declaració publicada per la Comissió en què es dóna el resultat d'una votació que completa o corregeix una decisió expressada en una opinió. La directriu ha estat substituïda per la *correcció oficial*.
- disponibilitat** *f.* Qualitat de disponible.
- disponible** *adj.* De què es pot disposar. V. t. *acte nomenclatural disponible, nom disponible, obra disponible*.
- disposició** *f.* Regla.
- divisió** *f.* **1.** Categoria considerada subgenèrica pel que fa a la nomenclatura si està subordinada a un gènere o a un subgènere (article 10.4). **2.** Tàxon de la categoria de divisió.
- domesticat** | **domesticada** *adj.* Que s'ha acostumat a conviure amb les persones. V. t. *animal domesticat*.
- edició preliminar** *f.* Edició mitjançant la qual s'avança, sovint amb finalitats de nomenclatura zoològica, la publicació d'una obra que ha de formar part d'una altra obra col·lectiva o acumulativa. V. t. *obra preliminar*.
- eliminació** *f.* Acció de descartar, treure fora, excloure. V. t. *fixació per eliminació*.
- entitat infrasubespècífica** *f.* **1.** Tàxon de categoria inferior a la de subespècie. **2.** Exemplar que difereix d'altres exemplars d'una espècie o una subespècie a causa de la variabilitat intrapoblacional (p. ex., sexes opo-

- sats, castes, ginandromorfs i intersexes, individus aberrants, formes ontogenètiques o estacionals, variacions dins d'una variabilitat contínua en un polimorfisme, generacions diferents; article 45.4). V. t. *aberració*.
- errata** *f.* Grafia incorrecta d'un nom o d'un altre mot.
- errata d'impresma** *f.* Errata feta en la composició (sovint dita *errata tipogràfica*).
- errata de còpia** *f.* Errata introduïda en copiar.
- errata inadvertida** *f.* Errata no desitjada per l'autor original, com un *lapses calami*, una errata de còpia o una errata d'impresma (article 32.5.1).
- errata tipogràfica** *f.* V. *errata d'impresma*.
- erroni** | **errònia** *adj.* Entacat d'error. V. t. *aplicació errònia, identificació errònia*.
- esmena** *f.* **1.** Canvi intencionat de la grafia original d'un nom disponible (article 33.2). **2.** Nom disponible resultant d'un canvi intencionat de la grafia original d'un altre nom disponible.
- esmena injustificada** *f.* Esmena que no és justificada d'acord amb el Codi (article 33.2.3).
- esmena justificada** *f.* Correcció d'una grafia original incorrecta (article 33.2.2).
- espècie** *f.* **1.** Categoria immediatament inferior al nivell gènere; és la categoria bàsica de la classificació zoològica. **2.** Tàxon de la categoria d'espècie. V. t. *nom d'espècie*.
- espècie nominal** *f.* Espècie indicada per un nom disponible.
- espècie nominal inclosa originalment** *f.* Espècie nominal considerada com a inclosa originalment d'un tàxon nominal del nivell gènere, d'acord amb l'article 67.2.
- espècie tipus** *f.* Espècie nominal que és el tipus portador de nom d'un gènere o subgènere nominal. V. t. *designació original, designació subsegüent, monotípia, monotípia subsegüent, tautonímia absoluta, tautonímia linneana*.
- establir [un tàxon nominal]** *v. tr.* Fer disponible el nom d'un tàxon nominal havent respectat els requisits del Codi.
- exclòs** | **exclosa** *adj.* Que ha estat omès o separat voluntàriament. V. t. *acte nomenclatural exclòs, nom exclòs, obra exclosa, exemplar exclòs*.
- exemplar** *m.* Exemple d'animal, de fòssil o de treball d'un animal, o d'una part d'aquests. V. l'article 72.5 per a les classes d'exemplars elegibles com a tipus portador de nom de tàxons nominals del nivell espècie.
- exemplar exclòs** *m.* Exemplar omès o separat explícitament de la sèrie tipus d'un tipus portador de nom (articles 72.4.1, 73,1.5).
- exemplar existent** *m.* Exemplar que encara es pot trobar.
- exemplar teratològic** *m.* Exemplar anormal o monstruós (article 1.3.2).

exemplar tipus *m.* **1.** En edicions prèvies del Codi, holotip, lectotip, neotip o qualsevol dels sintips. **2.** D'una manera general, exemplar de la sèrie tipus¹.

existent *adj.* Que es pot trobar, vivent o en una col·lecció. V. t. *exemplar existent, tàxon existent.*

extint | **extinta** *adj.* No vivent. V. t. *tàxon extint.*

família *f.* **1.** Categoria del nivell família, situada entre la superfamília i la subfamília. **2.** Tàxon de la categoria de família. V. t. *nom de família.*

fixació [de tipus] *f.* Determinació d'un tipus portador de nom, ja sigui per designació original, ja sigui per qualsevol altre mitjà. V. t. *designació* (articles 68.1, 69.1, 73, 74, 75), *monotípia* (articles 68.3, 69.3), *tautonímia* (articles 68.4, 68.5).

fixació [de tipus] per eliminació *f.* Fixació pretesa d'una espècie tipus pel procediment de treure subsegüentment d'un gènere totes les espècies nominals que hi havien estat incloses originalment excepte una. Per si mateixa, la fixació per eliminació no constitueix un mètode disponible per a la fixació d'espècies tipus (article 69.4); v., però, l'article 69.1.1.

forma *f.* **1.** Terme que, si ha estat publicat després del 1960, cal considerar que indica una categoria infrasubspecífica, i que, si ha estat publicat abans del 1961, cal interpretar d'acord amb els apartats 6.3 i 6.4 de l'article 45. **2.** Individu d'una espècie o subespècie que difereix, d'una manera manifesta, d'altres individus del tàxon (p. ex., formes larvària i adulta, formes masculina i femenina, formes ecològiques i formes estacionals).

fórmula zoològica *f.* Modificació de noms disponibles al si de tot un grup taxonòmic mitjançant l'addició d'un prefix o sufix normalitzat, per a indicar que els tàxons nomenats són membres d'aquest grup (article 1.3.7). Les fórmules zoològiques queden excloses de les disposicions del Codi. Els sufixos dels noms del nivell família indiquen la categoria, i no pas un grup taxonòmic, i no constitueixen fórmules zoològiques.

gènere¹ *m.* **1.** Categoria del nivell gènere, de rang immediatament inferior al nivell família i superior al subgènere. **2.** Tàxon de la categoria de gènere. V. t. *nom de gènere.*

gènere nominal *m.* Gènere indicat per un nom disponible.

gènere tipus *m.* Gènere nominal que és el tipus portador de nom d'un tàxon nominal del nivell família.

gènere² [**gramatical**] *m.* Categoria gramatical que dona lloc a la distribució dels substantius en classes nominals, en funció d'un cert nombre de propietats formals que es manifesten per mitjà d'afixos flexius, de la concordança amb l'adjectiu o de la referència pronominal. En el cas dels noms del nivell gènere, la terminació de gènere gramatical d'un

- nom del nivell espècie llatí o llatinitzat ha de concordar amb el gènere gramatical del nom genèric amb què està combinat. V. t. *terminació de gènere gramatical*.
- genitiu**¹ *m.* Cas de la declinació de llengües com ara el llatí o el grec que expressa principalment una relació de possessió, de pertinença o d'origen d'acció. V. t. *cas*.
- genitiu**² | **genitiva** *adj.* Pertanyent o relatiu al genitiu¹.
- genotip** [o **genotipus**] *m.* OBS. Espècie tipus; terme no reconegut pel Codi que no s'hauria d'emprar actualment en la nomenclatura zoològica (recomanació 67A).
- genotípic** | **genotípica** *adj.* OBS. Pertanyent o relatiu al genotip.
- grafia** *f.* Selecció i ordenació de les lletres que formen un mot.
- grafia amb variacions** *f.* Grafia diferent d'un nom específic o subespecífic que es considera idèntica d'acord amb el Principi d'Homonímia (article 58).
- grafia original** *f.* Grafia (o, eventualment, grafies) d'un nom emprada en el moment de ser establerta (articles 32.1, 32.2.1).
- grafia original correcta** *f.* Grafia original d'un nom disponible, llevat que se'n demostrï la incorrecció d'acord amb l'article 32.5.
- grafia original incorrecta** *f.* Grafia original que s'ha de corregir d'acord amb els articles 32.4 i 32.5.
- grafia original múltiple** *f.* Cadascuna de les grafies originals diferents del mateix nom (article 32.2.1).
- grafia subsegüent** *f.* Grafia d'un nom disponible altra que la grafia original (article 33).
- grafia subsegüent incorrecta** *f.* Grafia subsegüent no deguda a un canvi obligatori o una esmena (article 33.3).
- gramatical** *adj.* V. *concordança gramatical, gènere [gramatical]*.
- grec** | **grega** *adj.* Pertanyent o relatiu al grec clàssic.
- grec** [clàssic] *m.* En sentit ampli, llengua grega documentada des de l'època arcaica fins a l'època hellenística.
- grup** *m.* Conjunt de tàxons. V. t. *nivell espècie, nivell família, nivell gènere*.
- grup collectiu** *m.* Conjunt d'espècies o de fases d'organismes (p. ex., ous o larves) que no es poden situar amb certesa en cap gènere nominal. Els noms proposats o emprats per a designar grups collectius són tractats com a noms del nivell gènere, per bé que els són aplicats disposicions especials (article 42.2.1).
- grup taxonòmic** *m.* Tàxon o conjunt de tàxons; p. ex., el grup taxonòmic *Insecta* inclou tots els insectes i els tàxons en què s'agrupen.
- guionet** *m.* Signe gràfic (-) que uneix les dues parts d'un nom específic o subespecífic compost si la primera part és una sola lletra llatina (article 32.5.2.4.3).

hapantotip [o **hapantotípus**] *m.* Mostra (o, eventualment, més d'una) d'individus directament relacionats, que representen diferents fases del cicle vital i que formen conjuntament el tipus portador de nom d'una espècie existent de protists (article 72.5.4). Tot i que es tracta d'una sèrie d'individus, un hapantotip és un holotip, i la sèrie no es pot restringir per una selecció de lectotips; tanmateix, si es constata que un hapantotip conté individus de més d'una espècie, se'n poden excloure components fins que contingui només individus d'una sola espècie (article 73.3.2).

hapantotípic | **hapantotípica** *adj.* Pertanyent o relatiu a l'hapantotip.

hectografia *f.* Procediment d'obtenció de còpies de text i figures a partir d'una capa de gelatina preparada a la qual s'ha transferit l'original.

híbrid *m.* Progènie de dos individus que pertanyen a tàxons diferents. V. els articles 1.3.3, 17 i 23.8 per al tractament dels noms donats als híbrids i als tàxons d'origen híbrid.

hipotètic | **hipotètica** *adj.* Admès sense prova amb vista a un raonament, per a explicar un fet. V. *concepte hipotètic*.

holotip [o **holotípus**] *m.* Exemplar únic (excepte en el cas d'un *hapantotip*) designat o fixat d'alguna altra manera com a tipus portador de nom d'una espècie o subespècie nominal en el moment d'establir el tàxon nominal.

holotip per monotípic *m.* V. *monotípica*.

holotípic | **holotípica** *adj.* Pertanyent o relatiu a l'holotip.

homònim *m.* **1.** En el nivell família, cadascun de dos o més noms disponibles que tenen la mateixa grafia o difereixen tan sols en el sufix i que indiquen tàxons nominals diferents (article 53.1). **2.** En el nivell gènere, cadascun de dos o més noms disponibles que tenen la mateixa grafia i que indiquen tàxons nominals diferents (article 53.2). **3.** En el nivell espècie, cadascun de dos o més noms específics o subespecífics disponibles, establerts per a diferents tàxons nominals, que tenen la mateixa grafia o amb grafies considerades com a idèntiques d'acord amb l'article 58 i que han estat combinats originalment (*homonímia primària*) o subsegüentment (*homonímia secundària*) amb el mateix nom genèric (article 53.3).

homònim més antic *m.* Homònim **1**) que ha estat establert abans; o bé **2**) en cas d'establiment simultani, que ha obtingut la precedència d'acord amb l'article 24.

homònim més modern *m.* Homònim **1**) que ha estat establert després; o bé **2**) en cas d'establiment simultani, que no ha obtingut la precedència d'acord amb l'article 24.

homònim primari *m.* Cadascun de dos o més noms específics o subespecífics idèntics establerts per a tàxons nominals diferents i combinats originalment amb el mateix nom genèric (article 57.2). V. l'article 58 per a les variants de les grafies considerades idèntiques.

- homònim secundari** *m.* Cadascun de dos o més noms específics o subespecífics idèntics establerts per a tàxons nominals diferents i combinats originalment amb diferents noms genèrics, però combinats posteriorment amb el mateix nom genèric (article 57.3). V. l'article 58 per a les variants de les grafies considerades idèntiques.
- homonímia** *f.* **1.** Relació entre homònims. **2.** Condició de ser homònims.
- homonímia primària** *f.* Relació d'homonímia que s'estableix entre dos homònims primaris o més.
- homonímia secundària** *f.* Relació d'homonímia que s'estableix entre dos homònims secundaris o més.
- Homonímia, Principi d'** V. *Principi d'Homonímia.*
- horitzó tipus** *m.* Estrat geològic on ha estat recollit el tipus portador de nom d'una espècie o subespècie nominal.
- icnotàxon** *m.* Tàxon basat en l'obra fossilitzada d'un organisme, incloent-hi les pistes, les empremtes i els caus fossilitzats (rastres fòssils) fets per un animal. V. t. *obra d'un animal.*
- identificació errònia** *f.* Atribució errònia d'un exemplar a un tàxon determinat.
- impressió** *f.* Tècnica de reproducció sobre paper o sobre un suport anàleg que permet de deixar la marca en tinta d'un escrit, d'un dibuix, etc., gravat sobre una planxa metàl·lica o compost ajuntant peces de metall o fusta cadascuna de les quals té gravada una lletra o una figura.
- impressió preliminar** *f.* Edició preliminar.
- impressió sobre paper** *f.* Producció de nombroses còpies idèntiques de text o d'il·lustracions sobre paper. D'acord amb el Codi, la fotografia (és a dir, la producció d'imatges sobre paper fotosensible) no constitueix impressió (article 9.2).
- inadequat | inadequada** *adj.* No adequat. V. t. *nom inadequat.*
- incertae sedis** *f.* [locució llatina que significa 'de posició incerta'] D'acord amb el Codi, de posició taxonòmica incerta.
- índex** *m.* Llista disposada en un ordre determinat (en general, alfabètic) dels noms o el contingut d'una obra, normalment amb referències a les pàgines en què són tractats.
- Índex Oficial** *m.* Títol abreujat de qualsevol dels quatre índexs, actualitzats i publicats per la Comissió, que esmenten les obres o els noms que han estat rebutjats per decisió de la Comissió. V. l'article 80.7 pel que fa a la situació dels noms esmentats en els índexs i dels noms i actes nomenclaturals de les obres esmentades en els índexs. Els títols complets dels índexs oficials són:
- Índex Oficial de les Obres Rebutjades i Invàlides en Nomenclatura Zoològica** (*Official Index of Rejected and Invalid Works in Zoological Nomenclature*).

Índex Oficial dels Noms del Nivell Família Rebutjats i Invàlids en Zoologia (*Official Index of Rejected and Invalid Family-Group Names in Zoology*).

Índex Oficial dels Noms Genèrics Rebutjats i Invàlids en Zoologia (*Official Index of Rejected and Invalid Generic Names in Zoology*).

Índex Oficial dels Noms Específics Rebutjats i Invàlids en Zoologia (*Official Index of Rejected and Invalid Specific Names in Zoology*).

indicació *f.* Referència a una informació publicada prèviament o a un acte publicat que, en absència d'una definició o d'una descripció, permeten de tractar com a disponible (article 12.2) un nom proposat abans del 1931, sempre que satisfaci les disposicions rellevants dels articles 10 i 11. V. t. l'article 13.6.1.

indisponibilitat *f.* Qualitat de no disponible.

indisponible *adj.* No disponible. V. t. *acte nomenclatural no disponible, nom no disponible, obra no disponible.*

informació taxonòmica *f.* Descripció, il·lustració i qualsevol altre material relatiu a un tàxon. A diferència dels noms i dels actes nomenclaturals, si hom vol crear un nom disponible, aquesta informació pot ser extreta d'obres publicades (i que no hagin estat objecte de negació) que no són disponibles (p. ex., per haver estat publicades abans del 1758, per no haver emprat d'una manera coherent la nomenclatura binomial o per haver estat suprimides —sense haver estat sancionades com a no publicades— per la Comissió).

infraespecífic | **infraespecífica** *adj.* D'una categoria inferior a la d'espècie. V. t. *nom infraespecífic.*

infrasubespecífic | **infrasubespecífica** *adj.* D'una categoria inferior a la de subespècie. Els noms d'entitats *infrasubespecífiques* no són regulats pel Codi (article 1.3.4). V. t. *nom infrasubespecífic.*

intercalat | **intercalada** *adj.* Posar un element nou entre els elements d'una sèrie. V. t. *nom intercalat.*

invàlid | **invàlida** *adj.* No vàlid.

invalidar *v. tr.* Declarar no vàlid d'acord amb el Codi.

jerarquia taxonòmica *f.* Sistema de classificació basat en una seqüència de categories taxonòmiques ordenades pels seus nivells creixents d'inclusivitat. V. t. *tàxon.*

lapsus calami (*pl., lapsus calami*) *m.* [locució llatina que significa 'error de ploma', 'error d'escriptura'] Error comès per un autor en escriure un text, com ara un nom mal escrit, per contraposició a les errates de còpia o d'impremta (article 32.5.1).

lectotip [o **lectotipus**] *m.* Sintip designat com l'únic exemplar portador de nom després de l'establiment d'una espècie o subespècie nominal (article 74).

- lectotípic** | **lectotípica** *adj.* Pertanyent o relatiu al lectotip.
- llatí**¹ *m.* Llengua llatina entesa en sentit ampli; inclou tant el llatí antic com el medieval. V. t. *llatinitzar*.
- llatí**² | **llatina** *adj.* Pertanyent o relatiu al llatí¹.
- llatinitzar** *v. tr.* Donar forma i característiques llatines (com una terminació o un sufix llatins) a un mot que no és llatí.
- lletres, combinació arbitrària de** *f.* V. *combinació arbitrària de lletres*.
- Llista de Noms Disponibles en Zoologia** *f.* Conjunt de les parts de la Llista de Noms Disponibles en Zoologia (*List of Available Names in Zoology*) que han estat adoptades per la Comissió d'acord amb l'article 79. V. t. *part de la Llista de Noms Disponibles en Zoologia*.
- Llista Oficial** *f.* Títol abreujat de qualsevol de les quatre llistes actualitzades i publicades per la Comissió que esmenten les obres o els noms disponibles sobre els quals s'han pres decisions en les opinions de la Comissió. V. l'article 80.6 pel que fa a la situació de les obres, els noms i els actes nomenclaturals de les llistes. Els títols complets de les llistes oficials són:
- Llista Oficial de les Obres Aprovades com a Disponibles per a la Nomenclatura Zoològica** (*Official List of Works Approved as Available for Zoological Nomenclature*).
- Llista Oficial dels Noms del Nivell Família en Zoologia** (*Official List of Family-Group Names in Zoology*).
- Llista Oficial dels Noms Genèrics en Zoologia** (*Official List of Generic Names in Zoology*).
- Llista Oficial dels Noms Específics en Zoologia** (*Official List of Specific Names in Zoology*).
- V. t. *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*.
- localitat tipus** *f.* Indret geogràfic (i, si escau, estratigràfic) de captura, recollida o observació del tipus portador de nom d'una espècie o subespècie nominal (article 76.1, recomanació 76A).
- locució nominal** *f.* Compost que consta d'un nom combinat amb un altre nom o un adjectiu modificador, i que cal tractar com un nom en aposició; si l'adjectiu és l'element final en un nom del nivell espècie, la terminació concorda en gènere amb el nom al qual modifica (i no pas amb el nom genèric amb què està combinat el nom del nivell espècie). Podeu veure'n exemples a l'article 31.2.1.
- metazous** *m. pl.* Conjunt d'organismes pluricel·lulars que, d'acord amb el Codi, són considerats animals.
- mimeografia** *f.* Mètode d'elaboració de nombroses còpies de text (i figures) emprant tinta aplicada mitjançant un clixé.
- monotípia** *f.* Situació que s'esdevé **1**) quan un autor estableix un gènere o subgènere nominal per a allò que considera que és una única espècie taxonòmica, a la qual indica amb un nom disponible (l'espècie nominal

denominada d'aquesta manera és l'*espècie tipus per monotípia*; article 68.3); o **2**) quan un autor basa un tàxon nominal del nivell espècie en un únic exemplar sense designar-lo explícitament com a holotip (*holotip per monotípia*; article 73.1.2).

monotípia subsegüent *f.* Situació que s'esdevé quan un gènere o subgènere nominal s'estableix abans del 1931 sense haver-hi inclòs cap espècie nominal i quan una sola espècie taxonòmica assenyalada amb un nom disponible és referida subsegüentment i per primera vegada a aquest gènere o subgènere (article 69.3).

mot *m.* Unitat lingüística significativa que té una certa autonomia funcional dins l'oració.

mot compost *m.* V. *compost*.

múltiple *adj.* Que no és un ni simple. V. *grafia original múltiple*.

negació *f.* Declaració, feta per l'autor, redactor o editor d'una obra, segons la qual, des del punt de vista de la nomenclatura zoològica, **1**) ha de ser exclosa tota l'obra, o bé **2**) han de ser exclosos tots o una part dels noms i actes nomenclaturals que hi són inclosos.

neotip [o **neotípus**] *m.* Exemplar únic designat com a tipus portador de nom d'una espècie o subespècie nominal quan hi ha la necessitat de definir el tàxon nominal objectivament i hom creu que no existeix cap tipus portador de nom. Si l'estabilitat i la universalitat perillen perquè un tipus portador de nom existent es revela inadequat taxonòmicament o està en desacord amb l'ús predominant d'un nom, la Comissió pot fer ús del seus plens poders per a rebutjar aquest tipus i per a designar un neotip (article 75.1).

neotípic | **neotípica** *adj.* Pertanyent o relatiu al neotip.

nivell [**nomenclatural**] *m.* Seqüència de categories coordinades en la jerarquia de classificació (article 1.2.2). El Codi admet tres nivells (*nivell espècie*↗, *nivell família*↗ i *nivell gènere*↗), cadascun dels quals pot presentar regles nomenclaturals particulars.

nivell espècie *m.* En la jerarquia de classificació, grup de tàxons de categoria inferior els noms dels quals són regulats pel Codi. El nivell espècie inclou tots els tàxons de les categories d'espècie i subespècie (article 45.1).

nivell família *m.* En la jerarquia de classificació, grup de tàxons de categoria superior els noms dels quals són regulats pel Codi. El nivell família inclou els tàxons de les categories de superfamília, família, subfamília, tribu i qualsevol altra categoria per sota de superfamília i per damunt del nivell gènere que pugui ser necessari, com la subtribu (article 35.1).

nivell gènere *m.* En la jerarquia de classificació, grup de tàxons situat entre el nivell família i el nivell espècie. El nivell gènere inclou els tàxons

de les categories de gènere i subgènere (article 42.1). Els noms dels grups col·lectius i dels icnotàxons establerts en el rang del nivell gènere són tractats com si fossin noms del nivell gènere (article 42.2.1).

no disponible *loc. adj.* Que no se'n pot disposar d'acord amb el Codi. V. t. *acte nomenclatural no disponible, nom no disponible, obra no disponible.*

no vàlid | **no vàlida** *loc. adj.* Que no és vàlid d'acord amb el Codi. V. t. *acte nomenclatural no vàlid, nom no vàlid.*

nom *m.* **1.** Mot o seqüència ordenada de mots que s'usen convencionalment per a indicar i identificar una entitat concreta (p. ex., una persona, un indret, un objecte o un concepte). **2.** Nom científic. **3.** Element del nom d'un tàxon del nivell espècie. V. t. *nom específic, nom genèric, nom subespecífic, nom subgenèric.*

nom binomial *m.* V. *binomi*.

nom científic *m.* Nom que s'ajusta a l'article 1 del Codi, per contraposició al *nom vernacle*. El nom científic d'un tàxon de qualsevol categoria superior al nivell espècie consta d'un nom; el d'una espècie, de dos noms (*binomi*), i el d'una subespècie, de tres noms (*trinomi*) (articles 4 i 5). Un nom científic pot no ser disponible.

nom científic nou *m.* Nom científic, disponible o no, proposat per primera vegada per a un tàxon.

nom compost *m.* Nom científic format per la unió de dos o més components bàsics que no són prefixos ni sufixos (article 32.5.2.4) i escrit com un mot, amb les excepcions establertes per l'article 32.5.2.4.3.

nom conservat *m.* Nom que, tot i no ser disponible ni vàlid, la Comissió, exercint els seus plens poders, permet d'emprar després de suprimir els obstacles coneguts per a aquest ús. V. t. *conservar*.

nom d'espècie [o **nom d'una espècie**] *m.* Nom científic d'un tàxon de categoria d'espècie. Un binomi, la combinació d'un nom genèric i un d'específic (un nom intercalat, com un nom subgenèric o un nom intercalat del nivell espècie (article 6), quan és emprat, no compta com un dels noms del binomi).

nom de família [o **nom d'una família**] *m.* Nom científic d'un tàxon de la categoria de família. Aquests noms porten el sufix *-idae*.

nom de gènere [o **nom d'un gènere**, o **nom genèric**] **1.** Nom científic d'un tàxon de la categoria de gènere. **2.** Primer nom d'un binomi o d'un trinomi (article 5).

nom de grup col·lectiu [o **nom d'un grup col·lectiu**] *m.* Nom científic que designa un grup col·lectiu; és tractat com un nom del nivell gènere, però segueix disposicions especials (article 42.2.1).

nom del nivell espècie *m.* Nom específic o subespecífic.

nom del nivell família *m.* Nom científic de qualsevol tàxon del nivell família.

- nom del nivell gènere** *m.* Nom científic de qualsevol gènere o subgènere, incloent-hi els noms dels grups col·lectius i dels icnotàxons del nivell gènere. V. t. *gènere [gramatical]*.
- nom de subespècie** [o **nom d'una subespècie**] *m.* **1.** Nom científic d'un tàxon de la categoria de subespècie. **2.** Trinomi, combinació d'un nom genèric, un d'específic i un de subespecífic (un nom intercalat, com un nom subgenèric o un nom intercalat del nivell espècie —article 6—, no és considerat com un dels noms del trinomi).
- nom de subfamília** [o **nom d'una subfamília**] *m.* Nom científic d'un tàxon de categoria de subfamília. Aquests noms porten el sufix *-inae*.
- nom de subgènere** [o **nom d'un subgènere**, o **nom subgenèric**] *m.* Nom científic d'un tàxon de la categoria de subgènere.
- nom de substitució** *m.* Nom disponible, nou o no, que s'empra per a substituir un nom disponible més antic. V. t. *esmena, nom nou de substitució, sinònim*.
- nom de subtribu** [o **nom d'una subtribu**] *m.* Nom científic d'un tàxon de la categoria de subtribu. Aquests noms porten el sufix *-ina*.
- nom de superfamília** [o **nom d'una superfamília**] *m.* Nom científic d'un tàxon de la categoria de superfamília. Aquests noms porten el sufix *-oidea*.
- nom de tribu** [o **nom d'una tribu**] *m.* Nom científic d'un tàxon de la categoria de tribu. Aquests noms porten el sufix *-ini*.
- nom disponible** *m.* Nom científic aplicat a un tàxon animal que no ha estat exclòs d'acord amb l'article 1.3 i que s'ajusta a les disposicions dels articles 10 a 20.
- nom específic** *m.* Segon nom d'un binomi o d'un trinomi (article 5).
- nom exclòs** *m.* Nom científic que, d'acord amb les disposicions del Codi (article 1.3) o a causa d'una negació (articles 8.2, 8.3), no pot ser considerat un nom disponible.
- nom genèric** *m.* Nom de gènere.
- nom inadequat** *m.* Nom que indica un caràcter, una qualitat o un origen que no presenta el tàxon que porta aquest nom (article 18).
- nom indisponible** *m.* Nom no disponible.
- nom infraespecífic** *m.* Terme general per a qualsevol nom per sota de la categoria d'espècie. Aquest terme inclou els noms subespecífics i infrasubespecífics.
- nom infrasubespecífic** *m.* Nom aplicat a una entitat infrasubespecífica.
- nom intercalat** *m.* Nom situat entre parèntesis **1)** darrere un nom genèric per a indicar un subgènere, o bé **2)** darrere un nom del nivell gènere per a indicar un agregat d'espècies, o bé **3)** darrere un nom específic per a indicar un agregat de subespècies (article 6). Els noms intercalats no són comptats com un dels noms d'un binomi o d'un trinomi.

- nom invàlid** *m.* Nom no vàlid.
- nom no disponible** *m.* Nom científic que **1)** no s'ajusta als articles 10 a 20, o bé **2)** que ha estat exclòs d'acord amb l'article 1.3.
- nom no vàlid** *m.* Nom disponible que **1)** és objectivament no vàlid (és a dir, que és un homònim més modern, o és un sinònim objectiu més modern d'un nom potencialment vàlid, o s'ha de rebutjar d'acord amb les disposicions del Codi, o ha estat suprimit per la Comissió); o bé **2)** és subjectivament no vàlid (perquè és considerat subjectivament un sinònim més modern o no aplicable a un tàxon concret).
- nom nou de substitució** *m.* Nom establert expressament per a substituir un nom ja establert. Un tàxon nominal indicat mitjançant un nom nou de substitució (*nomen novum*) té el mateix tipus portador de nom que el tàxon nominal indicat mitjançant el nom substituït (articles 67.8, 72.7). V. t. *esmena, nom de substitució*.
- nom potencialment vàlid** *m.* Nom disponible que no és objectivament invàlid.
- nom rebutjat** *m.* **1.** Nom que, d'acord amb les disposicions del Codi, no pot ser emprat com a un nom vàlid i que queda anul·lat en favor d'un altre nom. **2.** Nom que, a conseqüència d'una decisió taxonòmica, **a)** és tractat com un *sinònim subjectiu* més modern d'un nom vàlid, o bé **b)** es considera que no és aplicable al tàxon en qüestió.
- nom subespecífic** *m.* Tercer nom d'un trinomi (article 5.2).
- nom subgenèric** *m.* Nom de subgènere.
- nom suprimit** *m.* Nom disponible que, per decisió de la Comissió, no pot tornar a ser emprat com a nom vàlid.
- nom tautònim** *m.* Binomi en què el nom genèric i l'específic són iguals.
- nom trinomial** *m.* V. *trinomi*.
- nom uninomial** *m.* Nom científic que consta d'un sol mot i que s'empra per als tàxons de rang superior al del nivell espècie (article 4.1).
- nom vàlid** *m.* Nom correcte d'un tàxon taxonòmic, és a dir, el nom potencialment vàlid més antic d'un tipus portador de nom comprès pel tàxon tal com l'ha concebut un autor (article 23.1). V., però, *Principi de Prioritat*.
- nom vernacle** *m.* Nom d'un animal emprat en una llengua amb una concepció general, en contraposició a un nom proposat tan sols per a la nomenclatura zoològica.
- nom zoològic** *m.* Nom científic d'un tàxon animal en la nomenclatura binomial.
- nomen** *m.* [terme llatí que significa 'nom'] Nom científic.
- nomen dubium** (*pl. nomina dubia*) *m.* [terme llatí que significa 'nom incert'] Nom científic d'aplicació obscura o dubtosa.
- nomen novum** (*pl. nomina nova*) *m.* [terme llatí que significa 'nom nou'] Nom nou de substitució.

nomen nudum (pl. **nomina nuda**) *m.* [terme llatí que significa ‘nom nu’] Nom científic **1**) publicat abans del 1931 que no s’ajusta a l’article 12 del Codi, o bé **2**) publicat després del 1930 que no s’ajusta a l’article 13 del Codi. Un *nomen nudum* no és disponible, per tant el mateix nom pot arribar a fer-se disponible ulteriorment per al mateix concepte o per a un altre de diferent; en aquest cas, el nom prendria autor i data (articles 21, 50) d’aquest acte d’establiment i no pas d’una publicació prèvia on aparegui com a *nomen nudum*.

nomen oblitum (pl. **nomina oblita**) *m.* [terme llatí que significa ‘nom oblidat’] **1.** Des de l’1 de gener de 2000, nom no emprat des del 1899, que, com a resultat d’una acció empresa d’acord amb l’article 23.9.2, no tindria prioritat sobre un sinònim o homònim més recent en ús predominant. El nom més recent que té prioritat sobre el *nom oblitum* s’anomena *nomen protectum*. **2.** Nom sinònim més antic en desús, rebutjat entre el 6 de novembre de 1961 i l’1 de gener de 1973 d’acord amb l’article 23b de les edicions del Codi en vigor en aquell període (article 23.12.2). Els *nomina oblita* continuen sent noms disponibles; cf. els articles 23.9 i 23.12 per a les condicions que en regulen l’ús com a noms vàlids.

nomen protectum (pl. **nomina protecta**) *m.* [terme llatí que significa ‘nom protegit’] Nom prioritari respecte a un sinònim o homònim més antic en desús, relegat a la situació de *nomen oblitum* (article 23.9.2).

nomenclatura *f.* Sistema de noms científics la formació, el tractament i l’ús dels quals són regulats per disposicions concretes.

nomenclatura binomial *f.* Sistema de nomenclatura pel qual una espècie (però cap altre tàxon de cap més categoria) és designada per una combinació de dos noms (és a dir, per un binomi). V. t. *Principi de Nomenclatura Binomial*.

nomenclatura zoològica *f.* Sistema de noms científics per als tàxons animals i disposicions per a la formació, el tractament i l’ús d’aquests noms.

nomenclatural *adj.* Pertanyent o relatiu a la nomenclatura. V. t. *acte nomenclatural, acte nomenclatural anònim, acte nomenclatural disponible, acte [nomenclatural] exclòs, acte nomenclatural invàlid, acte nomenclatural no disponible, acte nomenclatural no vàlid, acte nomenclatural vàlid, nivell [nomenclatural], prioritat d’un acte nomenclatural, situació nomenclatural*.

nominal *adj.* Pertanyent o relatiu al nom. V. t. *espècie nominal, gènere nominal, subespècie nominal, subgènere nominal, tàxon nominal, tàxon nominal del nivell família*.

nominat | **nominada** *adj.* OBS. En edicions anteriors del Codi, nominotípic | nominotípica.

- nominatiu**¹ *m.* Cas de la declinació de llengües com ara el llatí o el grec que expressa la funció gramatical del subjecte d'una oració en forma personal o bé el predicat nominal. V. t. *cas*.
- nominatiu**² | **nominativa** *adj.* Pertanyent o relatiu al nominatiu¹.
- nominotípic** | **nominotípica** *adj.* Que conté el tipus portador de nom. V. *tàxon nominotípic*.
- nou** | **nova** *adj.* Que apareix per primera vegada. V. t. *combinació nova*, *nom nou de substitució*.
- objectiu** | **objectiva** *adj.* Manifestament vertader, que no és una qüestió d'opinió personal (en contraposició a *subjectiu* | *subjectiva*).
- obligatori** | **obligatòria** *adj.* Que és d'obligació. V. t. *canvi obligatori*.
- obra** *f.* Text o il·lustració, independentment que hagin estat publicats o que puguin contenir una *negació*.
- obra anònima** *f.* Obra publicada en la qual el nom de l'autor (o dels autors) no pot ser determinat a partir del contingut d'aquesta.
- obra conservada** *f.* Obra que ha estat declarada disponible per la Comissió.
- obra d'un animal** *f.* Resultat de l'activitat d'un animal (p. ex., caus, túnels, gal·les, nius, tubs de cucs, capolls, empremtes) que no constitueix una part d'aquest. S'aplica també a les restes fòssils (p. ex., *icnotàxon*), però no a les evidències fòssils com ara motlles interns, impressions externes o substitucions. Cf. els articles 1.2.1, 1.3.6, 10.3 i 12.2.8 pel que fa a la disponibilitat dels noms basats en l'obra d'animals.
- obra disponible** *f.* Obra publicada en la qual, d'acord amb les disposicions del Codi o mitjançant una decisió de la Comissió, hi pot haver establerts noms o actes nomenclaturals.
- obra exclosa** *f.* Obra que, d'acord amb les disposicions del Codi (article 1.3) o a causa d'una negació (articles 8.2, 8.3), no pot ser declarada disponible.
- obra no disponible** *f.* Obra publicada en la qual, d'acord amb les disposicions del Codi o mitjançant una decisió de la Comissió, no hi pot haver noms o actes nomenclaturals. Aquestes obres comprenen **1**) les que van aparèixer abans del 1758 (article 3), o bé **2**) les que no apliquen de manera conseqüent el *Principi de Nomenclatura Binomial* (article 11.4), o bé **3**) les que han estat publicades anònimament després del 1950 (article 14), o bé **4**) les que contenen una *negació*, o bé **5**) les que la Comissió ha declarat no disponibles. Cf. els articles 12.2.1, 12.2.7 i 13.1.2 pel que fa a l'ús de la informació que pot afectar la nomenclatura en obres no disponibles.
- obra no publicada** *f.* Obra **1**) que no ha estat publicada en el sentit dels articles 8 i 9, o bé **2**) que la Comissió ha decidit que es tracti com a no publicada.
- obra publicada** *f.* Obra **1**) posada en circulació d'acord amb els articles 8 i 9, o bé **2**) que la Comissió ha decidit que es tracti com si fos publicada.

- obra rebutjada** *f.* Obra inclosa per la Comissió en l'Índex Oficial d'Obres Rebutjades i Invàlides en la Nomenclatura Zoològica.
- obra suprimida** *f.* Obra que la Comissió ha decidit que és no publicada o no disponible.
- oficial** *adj.* Que té la sanció de l'autoritat constituïda. *V. correcció oficial, índex oficial, Llista Oficial.*
- opinió** *f.* Publicació formal de la Comissió que conté una decisió que aplica, interpreta o deixa en suspens disposicions del Codi en un cas que afecta un o més noms, actes nomenclaturals o obres concrets. Una opinió exposa com cal aplicar o interpretar el Codi, o la pauta que cal seguir en un cas determinat (apartats 2 a 5 de l'article 80).
- original** *adj.* Que es remunta a l'origen. *V. t. publicació original.*
- paralectotip** [o **paralectotipus**] *m.* Exemplar d'una sèrie sintíptica prèvia, després de la designació d'un lectotip (article 72.1.3, recomanació 74F).
- paralectotípic** | **paralectotípica** *adj.* Pertanyent o relatiu al paralectotip.
- paratip** [o **paratipus**] *m.* Exemplar d'una sèrie tipus que no és l'holotip (recomanació 73D).
- paratípic** | **paratípica** *adj.* Pertanyent o relatiu a paratip.
- paraula** *f.* Mot.
- part de la Llista de Noms disponibles en Zoologia** *f.* Llista de noms científics disponibles corresponent a un grup taxonòmic principal, aprovada per la Comissió d'acord amb l'article 79.
- patró tipus** *m.* Espècie patró a què s'associa el tipus portador de nom d'una espècie o subespècie nominal (recomanació 76A.1).
- plens poders** *m. pl.* Poder de la Comissió per a suspendre o modificar l'aplicació dels articles 1 a 76 del Codi de la manera que consideri necessària per a servir els interessos de l'estabilitat i la universalitat de la nomenclatura en un cas concret (articles 78, 81).
- poders** [**de la Comissió**] *m. pl.* Competència de la Comissió per a prendre acords vàlids relatius a la nomenclatura zoològica. *V. t. plens poders.*
- potencialment vàlid** | **potencialment vàlida** *loc. adj.* Que no és objectivament invàlid. *V. t. nom potencialment vàlid.*
- precedència** *f.* Ordre de més antiguitat dels noms o actes nomenclaturals disponibles determinat **1)** per l'aplicació del Principi de Prioritat, tal com estableix l'article 23; o bé **2)** en el cas de noms o actes publicats simultàniament, tal com determina l'article 24; o bé **3)** per una decisió de la Comissió presa en ús dels seus plens poders.
- predominant** *adj.* Que predomina, és a dir, que és superior en nombre, en força, en influència o en autoritat. *V. t. ús predominant [d'un nom].*
- prefix** *m.* Lletra o grup de lletres que s'afegeixen al davant de la part bàsica d'un mot i que s'empren habitualment per a formar mots derivats. *V. t. compost, fórmula zoològica, sufix.*

- preliminar** *adj.* Que precedeix i prepara l'objecte principal. V. t. *còpia preliminar, edició preliminar.*
- primari** | **primària** *adj.* Que té una qualitat en el primer grau. V. *homònim primari.*
- primer revisor** *m.* Primer autor que esmenta subsegüentment noms (incloent-hi les diferents grafies originals del mateix nom) o actes nomenclaturals publicats en la mateixa data i que en selecciona un perquè tingui prioritat sobre l'altre o els altres (article 24). V. t. *Principi del Primer Revisor.*
- principi** *m.* Norma de caràcter general presa com a axioma.
- Principi d'Homonímia** *m.* Principi segons el qual el nom de cada tàxon ha de ser únic. Així, doncs, un nom disponible que sigui un homònim més modern que un altre nom disponible, no s'ha d'emprar com a nom vàlid (article 52).
- Principi de Coordinació** *m.* Principi segons el qual, en el nivell família, en el nivell gènere o en el nivell espècie, un nom establert per a un tàxon de qualsevol categoria dins del nivell es considera simultàniament establert, amb el mateix autor i data, per a tots els tàxons basats en el mateix tipus portador de nom en totes les altres categories del nivell (articles 36, 43, 46).
- Principi de la Nomenclatura Binomial** *m.* Principi segons el qual el nom científic d'una espècie, però no el d'un tàxon d'una altra categoria, és la combinació de dos noms (*binomi*); l'ús d'un *trinomi* per al nom d'una subespècie i de noms uninomials per als tàxons per damunt del nivell espècie és conforme al Principi (articles 5, 11.4).
- Principi de Prioritat** *m.* Principi segons el qual el nom vàlid d'un tàxon és el nom disponible més antic que se li aplica (tenint en compte la resta de les disposicions de l'article 23), sempre que el nom no hagi estat invalidat per una disposició del Codi o per una decisió de la Comissió (article 23).
- Principi de Tipificació** *m.* Principi segons el qual cada tàxon nominal del nivell família, del nivell gènere o del nivell espècie té, realment o potencialment, un tipus portador de nom fixat que serveix de criteri objectiu de referència mitjançant el qual queda determinada l'aplicació del nom (article 61). V. t. *tipificació.*
- Principi del Primer Revisor** *m.* Principi segons el qual la prioritat relativa de dos o més noms o actes nomenclaturals publicats en la mateixa data, o de diverses grafies originals del mateix nom, és determinada pel primer revisor (article 24.2).
- prioritat** *f.* **1.** Fet de venir abans en l'ordre del temps. **2.** Preferència, primàcia. V. t. *Principi de Prioritat.*
- prioritat d'un acte nomenclatural** *f.* Preferència d'un acte nomenclatural pel fet de ser més antic d'acord amb la data de disponibilitat.

- prioritat d'un nom** *f.* Preferència d'un nom pel fet de ser més antic d'acord amb la data de disponibilitat.
- proposta** *f.* **1.** Temptativa, fructuosa o infructuosa, d'establir un tàxon nominal o un nom, o de realitzar un *acte nomenclatural*. **2.** Sol·licitud a la Comissió d'acord amb el que estableix l'article 79, per a demanar l'aprovació d'una part de la Llista de Noms Disponibles en Zoologia.
- proposta condicional** *f.* **1.** Proposta d'un nom o d'una fixació de tipus que es fa amb reserves manifestes (article 15.1). **2.** Proposta d'inclusió d'un tàxon en un altre tàxon d'una categoria superior que es fa amb reserves manifestes (article 51.3.3).
- protist** *m.* Organisme classificat dins els protists. N'hi ha que són tractats generalment com a animals des del punt de vista de la nomenclatura (p. ex., els que van ser classificats en principi dins els protozous), els noms dels quals són regulats pel Codi (article 1.1.1).
- protists** *m. pl.* Grup molt heterogeni, actualment sense categoria taxonòmica, que comprèn organismes unicel·lulars animals o vegetals que tenen una organització simple.
- publicació** *f.* **1.** Obra publicada. **2.** Acció de publicar una obra conformement als articles 8 i 9. V. t. *data de publicació*.
- publicació original** *f.* **1.** Obra en què es publica per primera vegada un nom o un acte nomenclatural. **2.** Publicació d'un nom o d'un acte nomenclatural per primera vegada.
- publicar** *v. tr.* **1.** Posar en circulació una publicació. **2.** Posar en circulació una obra que s'ajusta a l'article 8 i que no és exclosa per les disposicions de l'article 9. **3.** Fer públic en una obra, d'acord amb l'accepció 2, qual-sevol nom, acte nomenclatural o informació que afecti la nomenclatura.
- rang** *m.* Grau jeràrquic. V. t. *categoria*.
- rebutjat** | **rebutjada** *adj.* No acceptat | no acceptada. V. t. *nom rebutjat, obra rebutjada*.
- rebutjar** *v. tr.* Eliminar, d'acord amb les disposicions del Codi i, en el cas d'un nom, amb criteri taxonòmic, **1)** una obra amb vista a la nomenclatura zoològica, o bé **2)** un nom en favor d'un altre nom. V. t. *suprimir*.
- recomanació** *f.* Enunciat assessor en un article del Codi. Les recomanacions s'indiquen mitjançant el número de l'article, no són obligatòries i es diferencien de les disposicions obligatòries per una lletra majúscula posada a continuació del número de l'article (p. ex., *recomanació 40A*).
- referència bibliogràfica** *f.* Esment publicat que fa referència a una publicació.
- regla** *f.* Article del Codi que no és un títol, una recomanació o un exemple. Les regles són obligatòries. Terme equivalent a *disposició*.
- regne** *m.* Categoria de rang més alt en la jerarquia taxonòmica. (Les edicions anteriors del Codi feien referència a un únic tàxon *Animalia*, amb categoria de regne, però actualment aquesta denominació no té gaire acceptació.)

- rehabilitar** *v. tr.* Tractar com a nom vàlid, si es compleixen les condicions de l'article 59.4, un nom rebutjat anteriorment pel fet de ser un homònim secundari més modern.
- revisor** | **revisora** *m. i f.* Persona que revisa. V. t. *primer revisor*.
- secció** *f.* **1.** Categoria que, cas de tractar-se com a una divisió d'un gènere o subgènere, es considera de categoria subgenèrica des del punt de vista de la nomenclatura (article 10.4). **2.** Tàxon de la categoria de secció.
- secundari** | **secundària** *adj.* Que és menys important que altres, que és d'inferior categoria. V. t. *homònim secundari*.
- sensu** *m.* [terme llatí que significa 'en el sentit de'] S'empra sovint per a referir-se a la utilització d'un nom per part d'un autor (esmentat) en un sentit diferent del donat per l'autor original o per un altre autor precedent. V. t. *auctorum*.
- sensu lato** (abrev., *s. lat.* o *s. l.*) *m.* [locució llatina que significa 'en sentit ampli'] Es contraposa a *sensu stricto*.
- sensu stricto** (abrev., *s. str.* o *s. s.*) *m.* [locució llatina que significa 'en sentit estricte'] S'empra sovint en conjunció amb un nom, quan es refereix a un tàxon nominal en el sentit rigorós del seu tàxon nominotípic subordinat (es contraposa a *sensu lato*).
- separata** *f.* Exemplar (tiratge a part o duplicat) d'un treball contingut en una revista, en un llibre o en una altra obra més extensa, previst per a la distribució (normalment de manera privada per l'autor o els autors) i separat de l'obra més extensa que el conté, però sense data pròpia de publicació especificada (data impresa). Després del 1999, la distribució per endavant de separates no constitueix *publicació* des del punt de vista de la nomenclatura zoològica. V. t. *edició preliminar*.
- separatum** (*pl., separata*) *n.* [terme llatí que significa 'separat', 'a part'] Separata.
- sèrie tipus** *f.* Sèrie de exemplars, definida pels articles 72.4 i 73.2, sobre la qual l'autor original basa un nou tàxon nominal del nivell espècie. En absència d'una designació d'holotip, qualsevol d'aquests exemplars és elegible per a una designació subsegüent com a tipus portador de nom (*lectotip*); si tampoc no existeix designació de lectotip, tots els exemplars de la sèrie tipus són sintips i constitueixen col·lectivament el tipus portador de nom. Queda exclòs de la sèrie tipus qualsevol exemplar que l'autor original expressament hagi exclòs o hagi referit a variacions diferents, o bé hagi inclòs en el tàxon de manera dubtosa.
- signe diacrític** *m.* Signe gràfic que indica diferents pronunciacions d'una o diverses lletres (com un accent, la cua d'una ce trencada, una titlla, una dièresi, etc.).
- sinònim** *m.* Cadascun dels dos o més noms de la mateixa categoria emprats per a indicar el mateix tàxon taxonòmic.

- sinònim més antic** *m.* De dos sinònims, el que ha estat establert abans o, si han estat establerts simultàniament, el que té la precedència d'acord amb l'article 24 (cf. també l'article 23.9).
- sinònim més modern** *m.* De dos sinònims, el que ha estat establert després o, si han estat establerts simultàniament, el que no té la precedència d'acord amb l'article 24 (cf. també l'article 23.9).
- sinònim objectiu** *m.* Cadascun dels dos o més sinònims que indiquen un tàxon nominal amb el mateix tipus portador de nom, o (en el cas de tàxons del nivell família i del nivell gènere) que indiquen un tàxon nominal amb tipus portadors de nom els noms dels quals són, al seu torn, sinònims objectius.
- sinònim subjectiu** *m.* Cadascun dels dos o més noms la sinonímia dels quals és tan sols una qüestió d'opinió personal, és a dir, que no és objectiva (article 61.3.1).
- sinonímia** *f.* **1.** Relació d'identitat entre sinònims. **2.** Llista de sinònims.
- sintip** [o **sintipus**] *m.* Cadascun dels exemplars d'una *sèrie tipus* de la qual no s'ha designat l'holotip ni un lectotip (articles 72.1.2, 73.2, 74). Els sintips constitueixen col·lectivament el tipus portador de nom.
- sintípic** | **sintípica** *adj.* Pertanyent o relatiu al sintip.
- situació nomenclatural** *f.* Estat d'un nom, un acte nomenclatural o una obra dins la nomenclatura (és a dir, la disponibilitat o no, i, en el cas d'un nom, la grafia, la tipificació del tàxon nominal que indica i la precedència respecte a altres noms).
- species inquirenda** (*pl. species inquirendae*) *f.* [locució llatina que significa 'espècie que s'ha de verificar'] Espècie d'identitat dubtosa que requereix una investigació més a fons.
- subfamília** *f.* **1.** Categoria del nivell família per sota de la família. **2.** Tàxon de la categoria de subfamília. V. t. *nom de subfamília*.
- subgènere** *m.* **1.** Categoria del nivell gènere per sota del gènere. **2.** Tàxon de la categoria de subgènere. V. t. *nom de subgènere*.
- subgènere nominal** *m.* Subgènere indicat per un nom disponible.
- subgenèric** | **subgenèric** *adj.* Pertanyent o relatiu al subgènere. V. t. *nom subgenèric*.
- subjectiu** | **subjectiva** *adj.* Dependent de criteri, que és una qüestió d'opinió personal (en contraposició a *objectiu*). V. t. *sinònim subjectiu*.
- subordinat** | **subordinada** *adj.* Que depèn d'un altre. V. t. *tàxon subordinat*.
- subespècie** *f.* **1.** Categoria del nivell espècie per sota de l'espècie; és la categoria més baixa que regula el Codi. **2.** Tàxon de la categoria de subespècie. V. t. *nom de subespècie*.
- subespecífic** | **subespecífica** *adj.* Que caracteritza o distingeix una subespècie de tota altra. V. t. *nom subespecífic*.

- subsegüent** *adj.* Relatiu a la publicació d'un nom disponible després d'haver estat publicat originalment. V. t. *designació subsegüent, grafia subsegüent, grafia subsegüent incorrecta, monotípia subsegüent.*
- subsegüentment** *adv.* D'una manera subsegüent.
- substitució** *f.* Acció de substituir. V. t. *nom de substitució.*
- substituir** *v. tr.* Posar una cosa en el lloc d'una altra.
- subtribu** *f.* **1.** Categoria del nivell família per sota de la tribu. **2.** Tàxon de la categoria de subtribu. V. t. *nom de subtribu.*
- sufix** *m.* Lletra o grup de lletres **1)** afegit a l'arrel d'un mot, com *-idae* en els noms de família, *-inae* en els nom de subfamília (article 29.2); o bé **2)** que formen un sufix llatí com *-ella* o *-istes* (article 30) en alguns noms genèrics (article 30.2). V. t. *compost, prefix, terminació.*
- superfamília** *f.* **1.** Categoria del nivell família per damunt de la família; és la categoria més alta dels noms que regula totalment el Codi. **2.** Tàxon de la categoria de superfamília. V. t. *nom de superfamília.*
- supragenèric** | **supragenèrica** *adj.* Superior al gènere. V. t. *tàxon supragenèric.*
- supressió** *f.* **1.** Acció de suprimir. **2.** Efecte de suprimir.
- supressió condicional** *f.* Supressió, feta per la Comissió en ús dels seus plens poders, que comporta que un nom disponible només es pugui emprar com a vàlid en determinades condicions, p. ex., en tant que no sigui considerat sinònim d'un altre de més recent (article 81.2.3).
- supressió parcial** *f.* Supressió, feta per la Comissió en ús dels seus plens poders, de la validesa d'un nom disponible, tot i que el nom resta disponible quant a l'homonímia (article 81.2.2).
- supressió total** *f.* Supressió, feta per la Comissió en ús dels seus plens poders, d'un nom disponible d'acord amb la precedència i l'homonímia. Un nom del nivell espècie suprimit totalment pot, tanmateix, designar encara l'espècie tipus d'un gènere o d'un subgènere nominal (article 81.2.1).
- suprimir** *v. tr.* La Comissió, en ús dels seus plens poders, pot decidir: **1)** que una obra ha de ser considerada, des del punt de vista nomenclatural, com a no publicada, o que els noms i els actes d'aquesta obra no són disponibles; **2)** que un nom disponible no s'ha de tornar a emprar mai com a vàlid, perquè **a)** és disponible tan sols com a homònim (*supressió parcial* ↗), o **b)** no és disponible d'acord amb la precedència i l'homonímia (*supressió total* ↗); **3)** que un nom disponible tan sols pot ser emprat com a vàlid en determinades condicions (*supressió condicional* ↗).
- tautònim**¹ *m.* Nom tautònim.
- tautònim**² | **tautònima** *adj.* Afectat de tautonímia.
- tautonímia** *f.* Ús del mateix mot per al nom d'un tàxon del nivell gènere i per al nom del nivell espècie d'una de les espècies o subespècies incloses en el mateix tàxon.

tautonímia absoluta *f.* Grafia idèntica d'un nom genèric o subgenèric i del nom específic o subespecífic d'una de les espècies o subespècies nominals que s'hi incloïen originalment (articles 18, 68.4).

tautonímia linneana *f.* Grafia idèntica d'un nou nom genèric o subgenèric establert abans del 1931 i d'un nom anterior a 1758 esmentat com a sinònim d'una sola de les espècies o subespècies incloses originalment en aquest gènere (article 68.5).

tautonímia virtual *f.* Grafia gairebé idèntica, o del mateix origen o significat, del nom genèric o subgenèric i del nom específic o subespecífic d'un binomi o trinomi. Terme no regulat pel Codi (cf., però, la recomanació 69A.2).

tàxon *m.* Unitat taxonòmica, nominada o no; és a dir, població o grup de poblacions d'organismes als quals generalment se suposa relacionats filogenèticament i amb caràcters comuns que permeten *diferenciar* aquesta unitat (p. ex., un indret geogràfic, un gènere, una família, un ordre) d'altres unitats similars. Un tàxon comprèn tots els tàxons de *categoria* inferior i els organismes individuals que s'hi relacionen. El Codi tan sols regula completament els noms dels tàxons compresos entre les categories de superfamília i subespècie, inclusivament.

tàxon existent *m.* Tàxon que té representants vivents.

tàxon extint *m.* Tàxon sense representants vivents.

tàxon infrasubespecífic *m.* Tàxon de categoria inferior a la de subespècie. Els noms d'aquests tàxons no són regulats pel Codi.

tàxon nominal *m.* Tàxon indicat per un nom disponible (p. ex., Mollusca, Diptera, Bovidae, *Papilio*, *Homo sapiens*). Cada tàxon nominal dels nivells família, gènere o espècie es basa en un tipus portador de nom (per bé que en els dos darrers nivells aquest tipus podria no estar realment fixat). V. t. *establir* [un tàxon nominal].

tàxon nominotípic *m.* Tàxon nominal de categoria subordinada dins del nivell família, del nivell gènere o del nivell espècie, que conté el tipus portador de nom d'un tàxon taxonòmic dividit d'aquest grup (articles 37, 44, 47), i que té exactament el mateix nom en el cas dels noms del nivell subgènere i del nivell espècie, i el nom modificat pel sufix escaient en el cas del nivell família (p. ex., Felinae és la subfamília nominotípica de la família Felidae; en el cas de *Felix (Felix) catus*, el subgènere *Felix* és el subgènere nominotípic del gènere *Felix*; *Panthera leo leo* és la subespècie nominotípica de l'espècie *Panthera leo*).

tàxon subordinat *m.* Tàxon d'una categoria inferior a la del tàxon del mateix grup coordinat amb què és comparat.

tàxon supragenèric *m.* Tàxon de categoria superior a la de gènere.

tàxon taxonòmic *m.* Tàxon (p. ex., família, gènere, espècie) que inclou tots els tàxons nominals i els individus que sigui, que un zòleg con-

sidera, en un moment donat, que entren en la circumscripció d'un *tàxon zoològic*. Un tàxon taxonòmic és designat pel nom vàlid determinat pels noms disponibles dels tàxons nominals que inclou.

tàxon zoològic *m.* Tàxon natural d'animals (que pot haver tingut un nom que el denomini o no).

taxonomia *f.* Teoria i pràctica de classificar organismes.

taxonòmic | **taxonòmica** *adj.* Pertanyent o relatiu a la taxonomia. V. t. *grup taxonòmic, informació taxonòmica, tàxon taxonòmic.*

teratològic | **teratològica** *adj.* Anormal o monstruós. V. t. *exemplar teratològic.*

terminació de gènere gramatical *f.* **1.** Lletres al final d'un nom del nivell gènere (que és tractat o cal tractar com un nom singular en cas nominatiu; article 11.8) que indiquen el gènere gramatical del mot; cf. l'article 30.2 per als gèneres gramaticals indicats per les terminacions en paraules que no es troben en els diccionaris llatins o grecs. **2.** Lletres al final d'un nom del nivell espècie que és un adjectiu llatí o llatinitzat i que ha de concordar en gènere gramatical amb el nom genèric amb el qual es combina (article 31.2).

terminació de genitiu *f.* V. *desinència de genitiu.*

text oficial [del Codi] *m.* Text del Codi, escrit en qualsevol llengua, que té l'autorització de la Comissió. Tots els textos oficials són equivalents en força, significat i autoritat (article 87).

text preliminar *m.* Còpia preliminar.

típic | **típica** *adj.* Pertanyent o relatiu al tipus.

tipificació *f.* Fixació del tipus portador de nom d'un tàxon nominal, de manera que proporcioni un criteri objectiu de referència per a l'aplicació del nom d'aquest tàxon. V. t. *Principi de Tipificació.*

tipus *m.* Terme que s'empra sol o com a part d'un terme compost (-*tip*, -*tipus*) per a designar una classe concreta d'exemplar o tàxon. V. t. *al·lotip, cotip, fixació de tipus, genotip, hapantotip, holotip, lectotip, neotip, paralectotip, paratip, sintip, topotip.*

tipus portador de nom *m.* Gènere tipus, espècie tipus, holotip, lectotip, sèrie de sintips (que constitueixen conjuntament el tipus portador de nom) o neotip que proporciona el criteri objectiu de referència pel qual es pot determinar l'aplicació del nom d'un tàxon nominal.

tiratge a part *m.* D'acord amb el Codi, separata.

topotip [o **topotipus**] *m.* Terme, no regulat pel Codi, que indica un exemplar que prové de la localitat tipus de l'espècie o subespècie a la qual es creu que pertany, tant si forma part de la sèrie tipus com si no.

topotípic | **topotípica** *adj.* Pertanyent o relatiu al topotip.

transcripció *f.* **1.** Còpia literal.

transcriure *v. tr.* Escriure una còpia d'un text. V. t. *transcripció.*

transliteració *f.* Substitució de les lletres d'un alfabet per les equivalents d'un altre. Els noms científics s'han d'escriure amb lletres llatines; així doncs, els noms formats a partir de mots que no són llatins requereixen transliteració.

transliterar *v. tr.* Escriure un text amb altres caràcters. V. t. *transliteració*.

tribu *f.* **1.** Categoria del nivell família per sota de la subfamília. **2.** Tàxon de la categoria de tribu. V. t. *nom de tribu*.

trinomi [o **nom trinomial**] *m.* Combinació d'un nom genèric, un nom específic i un nom subespecífic que, conjuntament, constitueixen el nom científic d'una subespècie (article 5.2).

trinomen (*pl. trinomina*) *m.* [terme llatí que significa 'nom triple'] Trinomi.

trinomial *adj.* Pertanyent o relatiu al trinomi. V. t. *nom trimonial*.

uninomi [o **nom uninomial**] *m.* Nom científic compost d'un sol mot llatí o llatinitzat amb el qual es denominen els tàxons superiors al nivell espècie.

uninomial *adj.* Que consta d'un sol nom (p. ex., els noms del nivell família i els noms del nivell gènere; article 4). V. t. *uninomi*.

ús predominant [d'un nom] *m.* Ús del nom que és adoptat almenys per una majoria substancial dels autors més recents que han tractat el tàxon en qüestió, independentment del temps que fa que se n'ha publicat l'obra.

vàlid | **vàlida** *adj.* **1.** D'un nom disponible o d'un acte nomenclatural, que és acceptable d'acord amb les disposicions del Codi. **2.** D'un nom, que és el nom correcte d'un tàxon segons el criteri taxonòmic d'un autor.

validat | **validada** *adj.* OBS. Conservat | conservada.

validesa *f.* Qualitat de vàlid.

variació de la grafia *f.* V. *grafia amb variacions*.

varietat *f.* Terme que, si ha estat publicat després del 1960, es considera que indica una categoria infrasubspecífica; però que, si ha estat publicat abans del 1961, cal interpretar-lo d'acord amb els apartats 6.3 i 6.4 de l'article 45.

vernacle | **vernacla** *adj.* Pertanyent a la llengua de l'indret d'origen. V. t. *nom vernacle*.

vocal de connexió *f.* Vocal de lligam.

vocal de lligam *f.* Vocal que uneix dos mots per a constituir-ne un de sol (article 58.12). Si el segon dels dos mots combinats comença amb una vocal, no cal fer servir cap vocal de lligam.

zoologia *f.* Part de la biologia que tracta dels animals.

zoològic | **zoològica** *adj.* Pertanyent o relatiu a la zoologia. V. t. *tàxon zoològic*.

zoòleg *m.* | **zoòloga** *f.* Persona que estudia els animals, sigui quina sigui la professió que exerceixi.